

Název vyučovacího předmětu: Občanská výchova				
Charakteristika vyučovacího předmětu:				
Obecné vymezení	• předmět Občanská výchova je součástí vzdělávací oblasti Člověk a společnost • Občanská výchova je realizována jako samostatný vyučovací předmět, který je doplňován krátkodobými či dlouhodobými projekty v rámci třídy, ročníků nebo školy			
Obsahové vymezení	• Výchova k občanství ▪ Člověk ve společnosti, Člověk jako jedinec, Stát a hospodářství, Stát a právo, Mezinárodní vztahy, Globální svět • Výchova ke zdraví ▪ Vztahy mezi lidmi, Změny v životě člověka a jejich reflexe, Zdravý způsob života, Rizika ohrožující zdraví + prevence, Osobnostní a sociální rozvoj • Člověk a svět práce			
Průřezová témata	• Osobnostní a sociální výchova ▪ Osobnostní, sociální a morální rozvoj • Výchova demokratického občana ▪ Občanská společnost a škola, Občan, občanská společnost a stát, Formy participace občanů v politickém životě, Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování • Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech ▪ Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané • Multikulturní výchova ▪ Kulturní difference, Lidské vztahy, Etnický původ, Multikulturalita, Princip sociálního smíru a solidarity • Environmentální výchova ▪ lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka a prostředí • Mediální výchova ▪ Tematické okruhy receptivních činností • Náboženská výchova			
Časové vymezení	prima (I.)	sekunda (II.)	tercie (III.)	kvarta (IV.)
	1	1	1	1
Organizační vymezení	• organizační formy a metody práce ▪ vyučovací hodina s využitím frontální výuky, brainstormingu, skupinové popřípadě týmové práce, samostatné tvořivé práce, dramatizace apod. vzhledem k probíranému tématu • součástí jsou kurzy osobnostního rozvoje, tematicky související exkurze a besedy, prezentace, projektové vyučování • místo realizace ▪ převážně kmenová učebna každé třídy, veřejná prostranství apod.			

Předmět:	Výchova k občanství			
Ročník:	Prima			
Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	TO průřezových témat	Mezipředmětové vztahy
• žák je schopen přiměřeně svému věku komunikovat • Žák si uvědomuje hodnotu rodiny a lidského společenství • Žák s uvědomuje hodnotu rodiny a lidského společenství • Žák respektuje práva a názory druhých • žák dokáže obhajovat a korigovat své názory, stanoviska a přesvědčení • žák kriticky přijímá veřejné záležitosti	• žák se orientuje ve významných dnech a svátcích během roku • žák zná rodinné vztahy, chápe význam rodiny a jejího fungování • žák objasní účel důležitých symbolů našeho státu • žák se orientuje v nejdůležitějších meznících vývoje, zná historické kořeny vývoje vlasti, reprodukuje národní pověsti • žák rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu • žák dokáže objasnit nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje	• Člověk v rytmu času ◦ přírodní koloběh ◦ významné dny, svátky • Domov a rodina ◦ funkce rodiny ◦ manželství a rodičovství ◦ hospodaření domácnosti ◦ rodina a její okolí + lidská setkání • Naše země ◦ pojem vlasti, vlastenectví ◦ pověsti o počátcích národa ◦ vše, co naši zemi proslavilo ◦ významné osobnosti ◦ zajímavá a památná místa	• Environmentální výchova ◦ závislost člověka na přírodním koloběhu • Osobnostní a sociální výchova ◦ sociální rozvoj ◦ mezilidské vztahy ◦ chování podporující kladné vztahy v rodině a jejím okolí ◦ empatie + pohled na svět očima druhého • Výchova k myšlení v evr. a globálních souvislostech ◦ naše vlast jakou součást Evropy ◦ Evropa a svět nás zajímá ◦ jsme Evropané ◦ objevujeme Evropu a svět	• Historie • Religionistika • Geografie • Tvůrčí psaní • Literatura • Anglický, německý, francouzský jazyk • Geografie • Výtvarná výchova • Hudební výchova • Historie • Literatura • Tvůrčí psaní • Anglický, německý, francouzský jazyk

• Žák respektuje práva a názory druhých • Žák rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy • Žák dokáže obhajovat a korigovat své názory, stanoviska a přesvědčení • Žák kriticky přijímá veřejné záležitosti	• Žák uvede příklady zajímavých míst, významných osobností • Žák objektivně hodnotí nabídku a možnosti uplatnění činnosti obce • Žák je schopen informovat o historii i současnosti rodné obce a regionu, uvede příklady zajímavých míst v Plzni a jejím okolí, uvede příklady významných rodáků • Žák uplatňuje tolerantní způsoby jednání a je schopen jejich objasnění • Žák respektuje odlišné způsoby chování a myšlení • Žák rozpoznává konflikty v mezilidských vztazích a navrhuje jejich řešení • Žák dodržuje zásady ochrany životního prostředí	• Obec, region, země ◦ důležité instituce ◦ historie Plzně ◦ zajímavá a památná místa v Plzni a okolí ◦ významní rodáci ◦ místní tradice ◦ ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku ◦ Plzeňský kraj • Svět kolem mne ◦ etnické menšiny ◦ naše země přitahuje cizince ◦ nebezpečí pro planetu Zemi ◦ člověk a jeho vztah k přírodě	• Výchova k myšlení v evr. a globálních souvislostech ◦ události, osobnosti, památky... mající vztah k Evropě a světu ◦ tradice plzeňského regionu • Výchova demokratického občana + multikulturní výchova ◦ respektování kulturních, etických a jiných odlišností ◦ základní lidská práva a svobody ◦ výchova k demokracii ◦ hodnocení společenských jevů, prevence xenofobie ◦ postavení národnostních menšin v české a evropské společnosti • Enviromentální výchova ◦ vztah člověka a prostředí	• Geografie • Výtvarná výchova • Hudební výchova • Historie • Literatura • Tvůrčí psaní • Anglický, německý, francouzský jazyk • Biologie • Historie • Literatura • Tvůrčí psaní • Biologie
--	--	---	--	--

			◦ důsledky lidské činnosti na prostředí ◦ zodpovědnost člověka za svoje chování vůči přírodě • Výchova k myšlení v evr. a globálních souvislostech ◦ překonávání předsudků	
--	--	--	--	--

Předmět:	Výchova k občanství			
Ročník:	Sekunda			
Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	TO průřezových témat	Mezipředmětové vztahy
• Žák s uvědomuje hodnotu rodiny a lidského společenství • Žák dokáže obhajovat a korigovat své názory, stanoviska a přesvědčení • Žák kriticky přijímá veřejné záležitosti • Žák respektuje práva a názory druhých • Žák rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy • Žák objasní roli ozbrojených sil při zajištění obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru • Žák navrhne, jak může pomoci v konkrétním případě ohrožení • Žák chápe svět v jeho hospodářských souvislostech	• Žák rozlišuje mezi pojmy vlast a domov • Žák je schopen vymezit rozdíly mezi jednotlivými úrovněmi lidského společenství • Žák rozumí pojmu vlastenectví a jeho naplňování, dokáže rozpoznat nacionalismus a zaujmout k jeho projevům patřičný postoj • Žák objasní účel důležitých symbolů a způsob jejich používání • Žák vysvětlí důležitost mezinárodní spolupráce, zná její příklady, vnímá důležitost obrany před terorismem a dialog se státy představující válečné riziko, objasní mezinárodní úkoly Armády ČR • Žák rozlišuje a porovnává různé formy	• Rodina, národ, vlast ◦ rodina jako základní jednotka společnosti ◦ národ a stát ◦ formy lidského společenství ◦ národní a státní symboly ◦ vlast, vlastenectví ◦ demokratické hodnoty, mírová řešení mezinárodních sporů, obrana vlasti, pomoc v nouzi • Majetek, vlastnictví ◦ formy vlastnictví ◦ hmotné a duševní vlastnictví + jejich ochrana	• Výchova k myšlení v evr. a globálních souvislostech ◦ rodinné příběhy ◦ klíčové momenty vývoje lidského společenství • Multikulturní výchova ◦ národ jako svébytný útvar společnosti ◦ člověk jako součást etnika ◦ zájem o postavení národnostních menšin v české a evropské společnosti • Výchova demokratického občana ◦ občan, občanská společnost a stát • Osobnostní a sociální výchova ◦ sociální rozvoj ◦ řešení problémů	• Historie • Geografie • Tvůrčí psaní • Literatura • Anglický, německý, francouzský jazyk • Historie • Literatura • Tvůrčí psaní

• Žák se orientuje v důležitých právních otázkách • Žák dokáže obhajovat a korigovat své názory, stanoviska a přesvědčení • Žák chápe svět v jeho globálních a hospodářských souvislostech • Žák vnímá problémy spojené s životním prostředím a nutností jeho ochrany • Žák chápe svět v jeho globálních a hospodářských souvislostech • Žák respektuje práva a názory druhých • Žák dokáže obhajovat a korigovat své názory,	vlastnictví, uvede jejich příklady • Žák objasní potřebu dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví a jejich znalost uplatňuje ve svém jednání • Žák dodržuje zásady hospodárnosti, popíše a objasní vlastní způsoby zacházení s penězi + se svým i svěřeným majetkem • Žák si uvědomuje důsledky lidské činnosti na přírodní prostředí • Žák si osvojuje zodpovědnost za své chování + dodržuje kladné návyky občana vůči životnímu prostředí • Žák citlivě přistupuje k přírodnímu a kulturnímu prostředí • Žák uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor + popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva • Žák kriticky posuzuje nabídku kulturních příležitostí ve svém okolí	◦ hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví ◦ peníze, jejich funkce a podoby; formy placení • Přírodní bohatství ◦ poznej svoji krajinu ◦ vztah přírody a kultury ◦ úcta k životnímu prostředí ◦ chraň svoji krajinu ◦ přírodní bohatství a jeho ochrana ◦ osobní vztah k přírodě • Kulturní dědictví ◦ kultura a její rozvoj, svébytnost kultury ◦ kultura a umění ◦ umělecké směry v průřezu dějin, moderní umění ◦ kulturní instituce ◦ kulturní život, tradice ◦ masmédia, masová kultura	◦ rozhodování • Člověk a svět práce • Environmentální výchova ◦ vztah člověka a prostředí ◦ důsledky lidské činnosti na životní prostředí ◦ zodpovědnost člověka za svoje chování vůči přírodě ◦ životní styl občana, obce (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí...) ◦ aktuální ekologické problémy • Multikulturní výchova ◦ kulturní diferenciacce ◦ jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti	• Geografie • Historie • Biologie • Literatura • Tvůrčí psaní • Historie • Literatura • Tvůrčí psaní • Výtvarná výchova • Hudební výchova
---	---	---	---	--

• žák respektuje práva a názory druhých • žák dokáže obhajovat a korigovat své názory, stanoviska a přesvědčení • žák kriticky přijímá veřejné záležitosti	státu pro každodenní život občanů • žák přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí • žák dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování • žák uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích • případné neshody či konflikty s druhými lidmi žák řeší nenásilným způsobem • žák posoudí na příkladech ze svého okolí doloží přínos spolupráce při řešení konkrétních úkolů a dosažení některých cílů • žák zná historii školy, využívá možností, které mu škola nabízí	◦ autorita v rodině, ve škole ◦ vztah podřízenosti, nadřízenosti ◦ osobnosti v mém okolí ◦ harmonický rozvoj člověka ◦ vzdělání a zdravé sebevědomí – klíč k úspěchu	◦ demokracie jako protiváha diktatury a anarchie • Výchova k myšlení v evr. a globálních souvislostech ◦ Evropa a svět nás zajímá ◦ objevujeme Evropu ◦ jsme Evropané ◦ tradiční evr. hodnoty ◦ kořeny a zdroje evropské civilizace • Osobnostní a sociální výchova ◦ vzájemné poznávání se ve skupině / třídě ◦ rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech ◦ chyby při poznávání lidí • Výchova demokr. občana ◦ škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství ◦ způsoby uplatňování demokratických principů v každodenním životě	
--	--	--	---	--

Předmět:	Výchova k občanství, výchova ke zdraví			
Ročník:	Tercie			
Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	TO průřezových témat	Mezipředmětové vztahy
• Žák je schopen přiměřeně svému věku komunikovat • Žák chápe význam uvážlivého přístupu v partnerských vztazích • Žák je schopen přiměřeně svému věku komunikovat • Žák rozpoznává rizikové formy sexuálního chování	• Žák projevuje zodpovědný vztah k sobě samému • Žák rozumí fyziologickým změnám a zvláštnostem v období dospívání • Žák rozlišuje etapy vývoje lidské osobnosti • Žák zhodnotí vlastní osobnost, pozitivně ovlivňuje své rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života • Žák se podílí na kultivaci vztahů mezi opačnými pohlavími • Žák uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích • Žák rozpozná projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání	• Člověk a dospívání ◦ dospívání během vývoje jedince ◦ hledání naplnění nového smyslu života ◦ změny v životě člověka a jejich reflexe ◦ životní cíle a plány, životní perspektiva ◦ adaptace na životní změny • Člověk hledající společenství ◦ hledání blízkého člověka ◦ komunikace ◦ mé tělo, můj hrad ◦ citové vztahy dospívajících ◦ láska, lidská sexualita + její etická stránka ◦ muž, žena, manželství ◦ plánované rodičovství, antikoncepce ◦ sexuální deviace, rizikové formy sexuálního chování ◦ sexuálně přenosné choroby, AIDS	• Osobnostní výchova ◦ řešení problémů a rozhodovací dovednosti ◦ sociální role a problémy v mezilidských vztazích ◦ změny během vývoje jedince s důrazem na pubescenci ◦ zájem o postavení národnostních menšin v české a evropské společnosti • Osobnostní a sociální výchova ◦ já jako zdroj informací o sobě + druzí jako zdroj informací o mně ◦ zdravé a vyrovnané sebepojetí ◦ seberegulace a sebeorganizace ◦ péče o dobré vztahy ◦ empatie ◦ komunikace jako dovednost sdělování verbálně i neverbálně ◦ komunikace v různých situacích	• Biologie • Religionistika • Tvůrčí psaní • Literatura • Etika • Biologie • Literatura • Tvůrčí psaní • Religionistika • Etika

• Žák má představu a vědomosti o zdravém životním stylu a snaží se je uplatňovat • Žák dokáže čelit patologickým jevům • Žák má přehled o nebezpečí zneužívání návykových látek • Žák je schopen přiměřeně svému věku komunikovat • Žák dokáže obhajovat a korigovat své názory, stanoviska a přesvědčení	• Žák rozvíjí osobní přednosti, překonává osobní nedostatky a pěstuje zdravou sebedůvěru • Žák přijímá zodpovědnost za projevy vlastního sexuálního chování prostředí • Žák zná základní patologické jevy ve společnosti a je schopen jim čelit • Žák koriguje negativní projevy vlastního chování • Žák si aktivně osvojuje principy zdravého životního stylu ◦ Žák projevuje zodpovědný vztah k sobě samému ◦ Žák vědomě pečuje o svoje zdraví • Žák uplatňuje osvojené dovednosti při kontaktu se soc. patologickými jevy • Žák uplatňuje osvojené způsoby rozhodování v situacích ohrožujících	• Člověk hledající svůj svět ◦ člověk a svět ◦ životní styl ◦ zdravý způsob života + péče o zdraví ◦ zásady zdravého stravování ◦ poruchy příjmu potravy ◦ režim dne • Člověk hledající sám sebe ◦ smysl života ◦ náhražky smyslu života ◦ příběh, který se stal ◦ drogová problematika ◦ autodestruktivní závislosti (rizika zneužívání návykových látek, gamblerství, práce s počítačem...) ◦ formy násilí, kriminalita	◦ morální rozvoj (morálka a mravnost jako předpoklad lidského soužití) ◦ lidská sexualita a zdraví ◦ předčasné sexuální zkušenosti, těhotenství rodičovství mladistvých, pohlavní identita • Multikulturní výchova ◦ kulturní difference, lidské vztahy, etnický původ, multikulturalita • Osobnostní a sociální výchova ◦ zásady zdravého životního stylu ◦ seberegulace a sebeorganizace činností chování ◦ stanovení osobních cílů a kroků k jejich dosažení • Osobnostní a sociální výchova ◦ kompenzace a relaxace, překonání stresu ◦ posilování psychické odolnosti ◦ historie + abeceda drog, vznik drogové	• Biologie • Tělesná výchova • Religionistika • Etika • Biologie • Religionistika • Etika • Chemie • Literatura • Tvůrčí psaní • Tělesná výchova
---	--	--	--	---

• Žák respektuje práva a názory druhých • Žák rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy • Žák se orientuje v důležitých právních otázkách • Žák dokáže obhajovat a korigovat své názory, stanoviska a přesvědčení • Žák kriticky přijímá veřejné záležitosti	bezpečnost osoby i společnosti • Žák přijímá zodpovědná rozhodnutí při dodržování zásad tělesné a duševní hygieny • Žák účinně využívá osvojené relaxační techniky a cíleně předchází stresovým situacím • Žák si osvojí zásady lidského soužití • Žák přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí • Žák posoudí význam ochrany lidských práv a svobod • Žák zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi • Žák vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a v situacích ohrožení • Žák rozpozná konflikty, netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v mezilidských vztazích + navrhuje jejich řešení	◦ prevence rizik ohrožujících zdraví ◦ psychohygiena • Svět kolem mne ◦ člověk a řád ◦ lidská práva v historii ◦ problémy v oblasti lidských práv ◦ Všeobecná deklarace lidských práv a svobod ◦ Listina základních lidských práv a svobod ◦ práva dítěte ◦ právní ochrana člověka ◦ rovnost a nerovnost ◦ tolerance ◦ lidská spolupráce	závislosti, prevence a odborná pomoc ◦ morální rozvoj • Mediální výchova ◦ tematické okruhy receptivních činností • Multikulturní výchova ◦ udržování tolerantních vztahů a rozvoj spolupráce s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženské, zájmové nebo generační příslušnosti ◦ seznámení se s předsudky a vžitými stereotypy ◦ důležitost integrace do různých typů společností ◦ objasnění rovnocennosti všech etnických kultur a skupin + seznámení se s odlišnostmi ◦ postavení národnostních menšin ◦ projevy rasové nesnášenlivosti + důvody jejich vzniku ◦ princip solidarity a sociálního smíru	• Historie • Literatura • Tvůrčí psaní • Religionistika • Etika
---	---	---	--	--

	• žák objasní potřebu tolerance ve společnosti		◦ odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků ◦ nekonfliktní život v multikulturní společnosti ◦ seznámení se základními dokumenty o lidských právech • Výchova demokratického občana ◦ protiprávní jednání ◦ trestní postižitelnost	
--	--	--	--	--

Předmět:	Výchova k občanství, ke zdraví, svět práce			
Ročník:	Kvarta			
Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	TO průřezových témat	Mezipředmětové vztahy
• Žák si uvědomuje hodnotu rodiny a lidského společenství • Žák respektuje práva a názory druhých • Žák se orientuje v důležitých právních otázkách • Žák kriticky přijímá veřejné záležitosti	• Žák zná a dokáže vysvětlit význam společnosti pro život jednotlivce • Žák kriticky hodnotí postavení víry v životě člověka, uvědomuje si základní rozdíly mezi světovými náboženskými systémy a je schopen k nim zaujmout osobitý postoj • Žák rozpozná projevy rasismu, xenofobie, netolerance a aktivně proti nim vystupuje • Žák si uvědomuje významné postavení rodiny v životě jednotlivce a státu ◦ Žák dokáže rozlišit, kdy nastává mimořádná situace ohrožující zdraví a život člověka, zná a aktivně dovede uplatnit pravidla chování za mimořádných situací • Žák pomocí praktických příkladů argumentuje o výhodách	• Smysl společenství ◦ spolupráce lidí ◦ mýtus a náboženství ◦ citový život člověka ◦ péče státu o rodinu ◦ ochrana člověka za mimořádných situací • Občanská společnost, obec, stát ◦ sdružování občanů ◦ politický pluralismus ◦ Ústava ČR ◦ občan a význam občanství, azyl	• Osobnostní a sociální výchova ◦ sociální rozvoj ◦ etický rozvoj ◦ lidská práva a hodnoty ◦ pomoc v krizové situaci • Multikulturní výchova ◦ jedinečnost člověka a jeho individuální zvláštnosti ◦ jednota těla a duše • Výchova demokratického občana ◦ občan jako odpovědný člen společnosti	• Religionistika • Etika • Chemie • Fyzika • Tělesná výchova • Zeměpis • Tvůrčí psaní • Literatura • Literatura • Historie • Tvůrčí psaní • Náboženství • Etika

• Žák rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu • Žák rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti • Žák diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání • Žák se orientuje v důležitých právních otázkách • Žák chápe svět v jeho hospodářských souvislostech • Žák se orientuje v pracovních činnostech vybraných profesí	demokratického zřízení státu • Žák rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek moci ČR • Žák rozlišuje a porovnává úkoly státních institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu • Žák pomocí příkladů postihne zásadní dějinné zvraty ve vývoji české státnosti a je schopen tyto události vztáhnout k dnešní společnosti • Žák objasní účel důležitých symbolů a způsob jejich používání • Žák je schopen rozlišit mezi společenskými a protispolečenskými jevy + aktivně se podílí na obhajování lidských práv a svobod • Žák chápe negativní dopady korupce na společnost • Žák provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých	◦ formování české státnosti ◦ státní symbolika ◦ protispolečenské jevy ◦ korupce • Občan v právních a ekonomických vztazích, základy finanční gramotnosti ◦ právo v každodenním životě ◦ právní řád ČR ◦ ekonomické vztahy, majetek, vlastnictví ◦ principy tržního hospodářství ◦ rozpočet státu, daně	◦ práva a povinnosti občana + jeho úloha v demokratické společnosti ◦ formy participace občanů v politickém životě ◦ volební systémy ◦ spol. organizace a hnutí ◦ základní principy a hodnoty demokracie ◦ Ústava jako nejvyšší zákon státu ◦ demokratické řešení problémů ◦ praktické ukázky porušování lidských práv • Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech ◦ státní a evropské symboly • Multikulturní výchova ◦ uvědomění dopadu negativního jednání, potírání netolerance, xenofobie, diskriminace, rasismu • Výchova demokratického občana ◦ občanská společnost a stát	• Religionistika • Etika • Biologie • Literatura • Tvůrčí psaní • Matematika • Informační technologie
--	---	--	---	--

• Žák kriticky přijímá veřejné záležitosti • Žák je schopen obhajovat a korigovat své názory, stanoviska a přesvědčení • Žák se orientuje v problematice domácího rozpočtu, zná základní finanční produkty, na praktických příkladech rozumí smyslu jejich využití	smluv upravujících občanskoprávní vztahy • Žák dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování • Žák rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek, trestný čin • Žák dokáže a příkladech vysvětlit rozdíl mezi právní a morální normou • Žák dodržuje zásady hospodárnosti • Žák vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí • Žák rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti • Žák umí reagovat na situace související se vstupem na trh práce • Žák je schopen odhadnout možnosti různých podnikatelských záměrů • Žák posoudí vlastní schopnosti a dovednosti vhodné při rozhodování o budoucím povolání • Žák rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých	◦ trh práce, zaměstnání ◦ podnikání, výroba, obchod, služby ◦ profesní orientace, možnosti vzdělávání ◦ Finanční gramotnost ◦ osobní rozpočet, rozpočet domácnosti, majetek a závazky domácnosti, osobní aktiva a osobní pasiva, životní úroveň ◦ ukládání peněz, vypůjčení peněz ◦ zajištění rizik, investování	◦ pochopení významu řád, pravidel a zákonů pro fungování společnosti • Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech ◦ vzdělání v Evropě ◦ možnost uplatnění na trhu práce ◦ co Evropu spojuje, co rozděluje • Environmentální výchova ◦ lidské sídlo, město, vesnice ◦ energie využívané člověkem, hospodaření s přírodními zdroji ◦ zemědělství, doprava, průmysl • Multikulturní výchova ◦ udržování tolerantních vztahů a rozvoj spolupráce s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženské, zájmové nebo generační příslušnosti • Osobnostní a sociální výchova ◦ uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci	
--	--	---	---	--

• žák chápe svět v jeho globálních a hospodářských souvislostech • žák rozpoznává extremistické projevy • žák kriticky přijímá veřejné záležitosti • žák je schopen přiměřeně svému věku komunikovat • žák vnímá problémy spojené s životním prostředím a nutností jeho ochrany	oblastí stát směřuje své výdaje • objasní postup při reklamaci zboží a základní práva spotřebitele • žák rozumí hospodaření domácnosti, uvede příklady příjmů a výdajů domácnosti • žák prokazuje orientaci v základních finančních produktech, na příkladech objasní možnosti úspor, investic a spotřeby • žák objasní možnosti nakládání s volnými finančními prostředky i možnosti řešení nedostatku financí • žák zdůvodní nutnost existence mezinárodních společenství na příkladu fungování významných mezinárodních organizací • žák popíše vliv začlenění ČR do EU a každodenní život občanů uvede příklady práv občanů v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování • žák uvede příklady některých projevů	• Svět a Evropa ◦ mezinárodní spolupráce (ekonomická, politická, bezpečnostní) +její výhody ◦ významné mezinárodní organizace ◦ evropská integrace ◦ EU (podstata, význam, výhody vstupu ČR do EU) ◦ NATO, OSN ◦ globalizace a její projevy v kladném i záporném ◦ významné globální problémy jejich řešení ◦ terorismus ◦ nezávislý tisk, veřejné mínění	• Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech ◦ jsme Evropané ◦ Evropa a svět nás zajímá ◦ objevujeme Evropu a svět • Mediální výchova ◦ principy sestavování zpravodajství a jejich identifikace ◦ příklady stavby a uspořádání zpráv a dalších mediálních sdělení ◦ média v každodenním životě jedince	• Geografie • Historie • Religionistika • Etika • Biologie • Fyzika • Chemie • Literatura • Tvůrčí psaní
---	---	---	---	---

	globalizace, porovná jejich klady a zápory • Žák uvede některé globální problémy, vyjádří na ně svůj názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva • Žák navrhuje řešení globálních problémů na lokální úrovni • Žák uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání • Žák je schopen kriticky hodnotit mediální obsahy v souladu s realitou		• Environmentální výchova ◦ vztah člověka k prostředí ◦ aktuální ekologické problémy ◦ nerovnoměrnost života na Zemi • Osobnostní a sociální výchova ◦ uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci	
--	---	--	--	--